

УДК 811.161.2'373.21(23:477.83/.86)"17/18":[930.2:
349.414]
DOI <https://doi.org/10.15407/nz2024.04.786>

МІКРОТОПОНІМИ САМБІРСЬКОГО ЦИРКУЛУ КІНЦЯ ХVІІІ — ПОЧАТКУ ХІХ ст., МОТИВОВАНІ НАЗВАМИ ПІДВИЩЕНЬ РЕЛЬЄФУ

Оксана МОСУР

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1912-3580>

кандидат філологічних наук, доцент,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра української мови імені професора Івана Ковалика,
вул. Університетська, 1, 79000, м. Львів, Україна,
e-mail: mosuroksana2015@gmail.com

Об'єктом аналізу є власні назви малих географічних об'єктів Самбірського циркулу, мотивовані орографічними термінами (назвами підвищень рельєфу). Орографічна термінологія об'єднує апелятиви на позначення рельєфу земної поверхні. Лексико-семантичний аналіз цієї групи відапелятивних мікротопонімів дає змогу описати характер, особливості рельєфу історичного регіону. Самбірський циркул — адміністративно-територіальна одиниця Галичини на зламі ХVІІІ—ХІХ ст. До складу краю входило 412 населених пунктів. За сучасним поділом, територія циркулу збігається зі значною частиною Львівської області, а 5 поселень розташовані на теренах Польщі. Джерельною базою дослідження є Йосифінська (1785—1788) і Францисканська (1819—1820) метрики. Це перші поземельні кадастри Галичини, у яких писарі фіксували простонародні розмовні назви полів, нив, пасовищ, сіножатей, доріг, лісів, заростей, гір, боліт — мікротопоніми. Актуальність дослідження зумовлена недостатнім опрацюванням історичної мікротопонімії. З'ясовано, що твірними базами історичних мікротопонімів, мотивованих орографічними термінами, були назви підвищень, низин і рівнинних територій. Кількісно найбільшу групу мікротопонімів становлять власні назви, утворені від апелятивів на позначення підвищень (23 лексеми та похідні від них спільнокореневі слова). Уважаємо, що це зумовлено фізико-географічною характеристикою історичного регіону.

Ключові слова: мікротопонім, апелятив, орографія, Самбірський циркул, Йосифінська (1785—1788) метрика, Францисканська (1819—1820) метрика, твірна (мотивувальна) база.

Oksana MOSUR

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1912-3580>

Candidate of Philological Sciences,

Associate Professor of the Department
of Ukrainian Language,

Lviv Ivan Franko National University,

1, Universytets'ka str., 79000, Lviv, Ukraine,

e-mail: mosuroksana2015@gmail.com

MICROTOPONYMS OF SAMBIRSKY CYRKUL OF THE END OF XVIII — THE BEGINNING OF XIX CENTURIES, DERIVED FROM NAMES OF RELIEF ELEVATIONS

Introduction: Orographic terminology combines lexemes (appellatives) to designate the relief of the earth's surface. The lexical-semantic analysis of this group of deappellative microtoponyms makes it possible to describe peculiarities of the relief of the historical region. *Problem statement:* The peculiarities of diachronic microtoponymy of Sambirskyy cyrkul is not described enough in linguistic scientific works. The *purpose* of the article is to analyze one of the lexical-semantic groups of microtoponyms of the Sambirskyy cyrkul — proper names of small geographical objects motivated by names of relief elevations. *Methods:* It is used the descriptive method, the comparative method, the contextual analysis. Sambirskyy cyrkul is an administrative-territorial unit of Galicia at the end of the 18th — the beginning of the 19th cc. The region included 412 settlements. According to the modern division, the territory of the cyrkul coincides with a significant part of the Lviv region, and 5 settlements are located on the territory of Poland. The source base of the research is the Josyphinska (1785—1788) and Franciscanska (1819—1820) metrics, concluded during the reigns of Emperors Joseph II and Franz I. The metrics are kept at the Central State Historical Archive of Lviv. These are the first land cadastres of Galicia. The colloquial proper names of fields, pastures, hayfields, roads, forests, thickets, mountains, marshes (microtoponyms) are reflected there. *Results:* It was found out that the topographic nomenclature, which indicates the peculiarities of the relief, is a productive layer of vocabulary in creating the names of microobjects. *Conclusion:* The creative (motivational) bases of the microtoponyms of the Sambirskyy cyrkul, motivated by orographic terms, were the names of elevations, lowlands, and plain areas. Quantitatively, the largest group of microtoponyms is proper names formed from appellatives denoting elevations (23 lexemes and words derived from them with the same root). This is caused by the physical and geographical characteristics of the historical region.

Keywords: microtoponym, appellative, orography, Sambirskyy cyrkul, Josyphinska (1785—1788) metric, Franciscanska (1819—1820) metric, creating (motivational) base.

Вступ. Мікротопоніми — цінне джерело мовознавчих досліджень. Відапелятивні власні назви малих географічних об'єктів акумулюють інформацію про природне середовище краю, діяльність мешканців регіону, соціальні, історичні події тощо. Відомі мікротопоніми мотивовані антропонімією, топонімією. Часто твірними базами мікротопоназв, особливо історичних, є апелятиви чи оніми, не зафіксовані в словниках. Мікротопонімія Самбірського циркулу кінця XVIII — початку XIX століття, зафіксована в Йосифінській (1785—1788) і Францисканській (1819—1820) метриках, містить неоціненний фактаж для лексико-семантичного, словотвірного, когнітивного, етнокультурного тощо аналізу.

Метрики — це поземельні кадастри Галичини часів правління австрійських імператорів — Йосифа II і Франца I. Історичні пам'ятки зберігаються в ЦДДА м. Львова. Самбірський циркул — адміністративно-територіальна одиниця того часу, межі якої (за сучасним поділом) збігаються зі значною частиною Львівщини (397 населених пунктів) та п'ять поселень на території Польщі [1].

Дослідженню українських мікротопонімів, похідних від орографічної термінології, присвячено як окремі публікації мовознавців, так і праці, у яких ономасти розглядають терміни на позначення рельєфу поряд з іншими видами географічної номенклатури. Н.І. Бицко опрацювала назви ярів Тернопільщини [2], Н.В. Сокіл-Клепар проаналізувала мікротопоніми Сколівщини, похідні від термінів на означення рельєву місцевості [3], мікротопоназви з концептом «гора» [4], номінації вершин Бойківщини [5]. О.Б. Лукецька описала мікротопоназви Бережанщини та Підгаєччини, мотивовані географічною номенклатурою [6].

Мета дослідження — аналіз історичної мікротопонімії Самбірського циркулу, зафіксованої у Йосифінській (1785—1788) і Францисканській (1819—1820) метриках та мотивованої назвами підвищень земної поверхні. Завдання роботи: 1) виокремити з архівних матеріалів мікротопоніми, утворені від орографічних термінів, зокрема — від назв підвищень; 2) описати семантику твірних баз цих пропріативів.

Основна частина. Погоджуємося із думкою І.Г. Чеховського про те, що історичну мікротопонімію варто вивчати «як мовне явище в історичному аспек-

ті (у зв'язку з історико-географічним середовищем)» [7, с. 10]. Географічна термінологія є одним із найдавніших пластів загальнослов'янської номенклатури. Ця лексика була важливою для людей. Унаслідок взаємодії людини із природою і тривалих спостережень за навколишнім середовищем — особливостями рельєфу, рослинного і тваринного світів, специфікою ґрунтів, — народжувалась географічна номенклатура (термін «номенклатура» = «термінологія») позначає «сукупність прийнятих для наукового вжитку назв, термінів, що застосовуються в тій чи іншій галузі знання» [8, т. 5, с. 441]) — номінації фізико-географічних реалій, об'єктів, які оточували людей.

Термін орографія поєднує два значення: 1) розділ «фізичної географії, що вивчає рельєф земної поверхні» і 2) «характер, особливості рельєфу якої-небудь частини земної поверхні» [8, т. 5, с. 749].

Мікротопоніми Самбірського циркулу утворювались від орографічних термінів на позначення позитивного, негативного рельєфу та рівнинних територій. У статті аналізуємо оніми, похідні від загальних назв підвищень земної поверхні. Це кількісно найбільша група відорографічних утворень, що зумовлено, вважаємо, ландшафтними особливостями краю.

Берда/бердо. У географічній термінології слово *берда* означає «скали», а *бердо* — «гірський зсув», «стрімка гора, прірва» [9, с. 17]. Вони засвідчені в найменуваннях мікрооб'єктів: *Berdo*, п. [10, арк. 91зв; 11, арк. 90зв]; *Pod Berda*, л. [12, арк. 108зв; 13, арк. 138зв].

Бескид/ бескеди. Лексеми *бескид* і *бескеди* багатозначні: *бескид* «круте урвище, провалля», «гора, скеля» [8, т. 1, с. 163], «крутизна, прірва, яруга; скеля, гора», *бескеди* «гори, гірський хребет» [14, т. 1, с. 176—177], «узгір'я, гірський хребет» [9, с. 18], «заросла частина гори» [15, с. 14]. Мікротопоніми Самбірського циркулу утворені від апелятивів *бескид* та *бескидці/бескедці*: *Beskid*, п. [16, арк. 64зв], *Beskiedce*, л. [17, арк. 22зв].

Верх/верховина. Близькими за значенням є лексеми *верх* і *верховина* — «верхня, найвища частина чого-небудь» [8, т. 1, с. 334]. Як орографічний термін *верх* — це «верхів'я, гребінь гори» [9, с. 32]. Мікротопонім утворений від демінутива *вершок*: *Na Werszku*, н. [18, арк. 99зв]. Назви, мотивовані географічним терміном *верховина*: *Wierzchowina*, б. [19, арк. 3зв], л. [20, арк. 94], лук. [21, арк. 11], н.

[22, арк. 102зв], п. [23, арк. 2], пас. [24, арк. 57зв], пот. [25, арк. 26зв; 26, арк. 26зв].

Гора. Від географічного терміна *gora* (спільно-кореневе *girka*) «значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень» [8, т. 2, с. 124], «підвищення земної поверхні» [14, т. 1, с. 562], «підвищення на поверхні рівнини» або ж «невелике підвищення» [15, с. 35—36] походить онім *Hirka*, п. [27, арк. 91зв; 28, арк. 102зв]. Продуктивними виявились і спільнокореневі слова, які вказували на розташування об'єкта на місцевості та мотивували прості та складені пропріативи: *gir-nий* = *гірський* «вкритий горами, пагорбами; гористий» [8, т. 2, с. 76] (*Gurne*, н. [29, арк. 21зв]), *gor-išnий* «який розташований, міститься зверху; верхній», «розташований на високому місці або на горі» [8, т. 2, с. 131] (*Horyszne*, поля [30, арк. 129зв; 31, арк. 132зв]), *pidgir-nий* = *pidgirський* «який міститься біля підніжжя або по схилу гори» [8, т. 6, с. 414] (*Karczma Podgórnia*, к. [32, арк. 26зв]).

Горб. Лексема *gorb* споріднена з і.-є. *gerb «морщитися, вигинатися» [14, т. 1, с. 563], є назвою «невеликого округлого підвищення на площині: бугор, пагорок» [8, т. 2, с. 125]. У книгах поземельного прибутку Йосифінської і Францисканської метрик історичного регіону фіксуємо мікротопоніми, утворені від апелятивів із зменшувально-пестливим суфіксом *-ик-* (*Horbik*, п. [33, арк. 83зв; 34, арк. 100зв]), суфіксами згрубілості *-иск-* (*Garbiska*, г. [35, арк. 164зв]), *-иц-* (*Horbyszczce*, н. [36, арк. 27зв], п. [37, арк. 53зв]), а також — прийменникові форми (*Pod Horbamy*, п. [38, арк. 73зв]) та лексикалізовані конструкції (*Podgarbki*, м. [39, арк. 85зв]).

Гребінь. Слово *grebinь* багатозначне, одне з його значень — «верхня грань чого-небудь» [14, т. 1, с. 589], «верхній край, верхня частина, вершина чого-небудь (гори, стіни, насипу і т. ін.)» [8, т. 2, с. 162]. Як географічний термін мотивує назву поля *Hrebin*, п. [40, арк. 63зв].

Грунь. *Грунем* в орографічній термінології називають «пагорбок, гірку», «вершину, хребет гори» [14, т. 1, с. 606], «гору, підвищення», «хребет, щит гори» [41, с. 37—38; 9, с. 20], «зарослу лісом гору» [41, с. 38; 9, с. 22], а також — «гірське поле, високу поляну» [9, с. 20]. Мікро топонім *W Gruniach*, п. [42, арк. 87зв] утворений від прийменникової словоформи.

Діл. Орографічний термін *dil* «гора, яка поділяє, наприклад, два села, дві гори, річки, долини» або ж «гора взагалі, узгір'я» [9, с. 20]; «пагорб», «гірський хребет» [41, с. 35] мотивував мікротопонім *Dil*, п. [43, арк. 3], пас. [44, арк. 65зв]. У пам'ятках трапляються найменування малих географічних об'єктів, похідні від полонізму *dział* («гірський хребет» [41, с. 36]), етимологічно спорідненого зі словом *dіл*: *Dział*, в. [45, арк. 148зв; 46, арк. 145зв], л. [47, арк. 94зв; 48, арк. 55зв]; *Działowa Droga*, дор. [49, арк. 24зв].

Джбир/жбир. Лексема *джбир* = *жбир* «зарослий скелястий пагорб між долинами» [9, с. 34], «скала, гора, підвищення» [50, т. 1, с. 476], «скеля, гора; височина; намул, мілина; сіножаті, порослі купиною та кущами» [14, т. 2, с. 189], «важкодоступне місце» [41, с. 53] є твірною базою для пропріативів *Dzbyr*, л. [51, арк. 228зв]; *Nad Zbyrami*, пас. [52, арк. 16зв].

Китиця. У мікротопонімії Самбірського циркулу кінця XVIII — початку XIX ст. фіксуємо лише один онім *Gietycia*, пас. [53, арк. 86зв], похідний від орографічного терміна *китиця* «гора, яка тільки на вершині покрита снігом» [50, т. 2, с. 241; 41, с. 41], «гора із зарослим лісом хребтом» [41, с. 41].

Кичера (гичера)/кичірка. Більшість мовознавців стверджують, що *кичера* — це «гора, покрита лісом, крім вершини» [50, т. 2, с. 241; 14, т. 2, с. 440; 8, т. 4, с. 156; 41, с. 39; 9, с. 24]. Апелятив зафіксований в основі оніма *Kyczera*, л. [54, арк. 143зв], н. [55, арк. 71зв]. У мікротопонімії регіону фіксуємо діалектну фонетичну особливість — перехід [к] у [г] (*Gieczery*, л. [56, арк. 122зв]) та морфологічну рису — закінчення *-ов* в іменнику ж. р. ор. в. одн. І відміни *кичірка* (*Za Kyczirkow*, н. [55, арк. 65зв]).

Клива (глива). Від орографічного терміна *клива* «гола гірська вершина» [14, т. 2, с. 460; 41, с. 40], «гора» [9, с. 23] утворилась мікротопоназва *Kliwa*, г. [57, арк. 3]. У мікротопонімії Самбірського циркулу спостерігаємо перехід [к] у [г] в межах одного населеного пункту: *Pod Gliwą*, поля [58, арк. 87зв] — *Pod Kliwą*, поля [54, арк. 67зв].

Купа/кіпець/копець/куп'є/купина. Ці апелятиви наприк. XVIII — на поч. XIX ст. утворювали назви лук, полів, брил. Опорною лексемою у цьому ряді спільнокореневих слів вважаємо термін *купа*

«велика кількість чого-небудь складеного, зсипано-го горою в одному місці» [8, т. 4, с. 400], «нагро-мадження» [14, т. 3, с. 143], «горбик на болоті; му-рашник; кротова купа» [14, т. 3, с. 146], від якого утворився мікротопонім **Кєра**, брил. [59, арк. 18зв]. *Куп'є* — це «купи» [14, т. 3, с. 143], «купини на бо-лоті (звичайно біля пенька» [14, т. 3, с. 146], *купи-на* — «купа, невеликий насип землі» [41, с. 41]. Апел-ятиви збережені в основах назв лук і поля: **Купіє**, луки [60, арк. 122зв; 61, арк. 181зв], (**Купіну**, п. [62, арк. 4зв]). **Кіпець** — «горбок» [8, т. 4, с. 168], а *кінці* (за Я. Рудницьким) — те саме, що *могила* у значенні «купа каміння» [9, с. 6] (**Закіпсу**, п. [63, арк. 2зв]). Етимологічно спорідненим, уважаємо, є термін *копець* «насипаний або викопаний межовий знак» [8, т. 4, с. 280], від якого утворювались на-зви малих географічних об'єктів: **Копієс**, лук. [21, арк. 6зв], п. [63, арк. 4]. Слово *копець* як орогра-фічний термін уживається в описах меж населеного пункту (пор.: *Mogilka Tatarska czyli Mieysce trzech Granic schodzących sięgdzie ty Kopieć wysypaty, Ortynice razem z Wykowem u Prusy naroznie a Tatory Scianowy* [64, арк. 152]).

Магура (могура, макура). Географічний термін *магура* «висока гора» [50, т. 2, с. 396; 41, с. 42], «ви-сока відокремлена гора» [9, с. 25] на зламі XVIII—XIX ст. на теренах циркулу фіксуємо в мікротопо-німі **Magura**, п. [65, арк. 10зв].

Облаз. У лексикографічних джерелах по-різному трактують поняття *облаз*: і як «гола стрімка ске-ля; круча» [14, т. 3, с. 183; 8, т. 5, с. 518], і як «обр-ив, крутизну, стрімку скелю» [50, т. 3, с. 13]. Від слова утворились власні назви **Oblazie**, лук. [66, арк. 124зв]; **Oblaz**, зар. [67, арк. 165зв]. Потік, який тік із такої стрімкої скелі, називали *облазним* (**Potok Oblazny**, пот. [20, арк. 77зв]). У словни-ках географічної термінології, окрім сем «крутий схил скелі» [9, с. 26], «виступ гори на дорозі» [41, с. 43], апелюють *облаз* має значення «важка дорога на схил гори» [9, с. 26], яке, уважаємо, є наслідком перенесення назви за суміжністю. У мікротопонімі Самбірського циркулу фіксуємо таке явище: **Oblaz**, дор. [68, арк. 69зв].

Осовня/осонь/осовень. Загальні назви *осовнь* (те саме, що *осонь, осоння*) «освітлене сонцем міс-це» [50, т. 3, с. 70], *осовня (осовнь, осонь)* «соняч-ний бік» [14, т. 5, с. 354] — твірні бази власних назв

Osownia, л. [45, арк. 177зв; 46, арк. 174зв]; **Osoń**, г. [69, арк. 122зв]; **Osoweń**, л. [70, арк. 39зв].

Пагорок. Географічний термін *пагорок* на тери-торії Самбірського циркулу функціонує зі значен-нями «пагорб» [50, т. 3, с. 86]: **Na Pagurkach**, н. [71, арк. 99зв].

Підошва. Багатозначна лексема *підошва* в оро-графічній номенклатурі номінує «підніжжя гори, узгір'я» [8, т. 6, с. 478]. У мікротопоніміконі істо-ричного регіону слово у множині збереглось в основі власної назви **Pode[ś]zwi**, поля [72, арк. 26зв].

Припір. Апелюють *припір* багатозначний, зокре-ма позначає «круту скелю, яка прилягає до гори» [9, с. 29], «крутий схил гори», «круту дорогу» [14, т. 4, с. 575], і утворив мікротопонім **Pid Pryporem**, н. [18, арк. 165зв].

Припічок. З-поміж усіх значень слова *припічок* лише одне побутує як географічний термін («ви-ступ на скелі з горизонтальною площиною» [8, т. 7, с. 709]). Загальна назва мотивувала власну назву **Na Prypiczku**, п. [73, арк. 235зв].

Скала/скаліска. Термін *скала* позначає підви-щення земної поверхні і реалізується у низці знач-ень: «скеля» [50, т. 4, с. 130; 8, т. 9, с. 245], «ве-ликий камінь, скеля» [14, т. 5, с. 262], «камінна гора з відкритими виступами», «стрімка, обривиста гора» [74, с. 256]. Апелюють *скала (Nad Skalą*, п. [67, арк. 156зв]) і похідне від нього слово із суфіксом згрубілості —*иск-* (*скаліска*) (**Skaliska**, скелі [75, арк. 36зв]) послужили базою для творення мікро-топоназв кін. XVIII — поч. XIX ст.

Стіна/стінка. Значення «високий, прямовисний берег річки» [74, с. 267] є спільним для двох оро-графічних термінів. Окрім цієї семи, лексема *стінка* позначає «круту гору, горб, підвищення», «стрімку гору», «стрімкий схил гори», «крутий прямовисний схил гори», «скелю-урвище» [74, с. 267], «укіс гори або крутий берег річки, порослий лісом, гай на схи-лах гори над річкою» [50, т. 4, с. 206], а *стіна* — «довгу високу кам'яну стіну», «стрімкий, прямовис-ний берег; урвище» [74, с. 267]. Загальні назви — твірна база мікротопонімів **Stynki**, п. [53, арк. 68зв]; **Wyzey Styny**, пас. [65, арк. 16зв]. Окрім цього, апелюють *стінка* використовували як назву одиниці вимі-рювання — «15 ліктів полотна» [50, т. 4, с. 206].

Щовб (щолб). Лексема *щовб* (фонетичний варі-ант — *щолб*) полісемантична, називає «бескид; вер-

шину гори; верховіття» [14, т. 6, с. 513], «круту вершину гори, стрімчак» [50, т. 4, с. 529]. На досліджуваних теренах фіксуємо такі мікротопоніми із цим терміном в основі: *Szozob*, г. [76, арк. 3], пот. [76, арк. 3зв]; *Szczowby*, пас. [77, арк. 223зв; 78, арк. 198зв].

Аналіз мікротопонімії Самбірського циркулу на зламі XVIII—XIX ст. показав, що 23 орографічні терміни (і їх фонетичні та словотвірні варіанти) на позначення підвищень рельєфу стали твірною базою онімів, зафіксованих у перших поземельних кадастрах Галичини — Йосифінській (1785—1788) і Францисканській (1819—1820) метриках.

Висновки. Аналіз історичного мікротопонімікону показав, що топографічна номенклатура, яка вказує на особливості рельєфу (назви підвищень, номінації низинного розташування, назви рівнинних теренів), — продуктивний у творенні найменувань мікрооб'єктів пласт лексики. У статті описано мікротопоніми Самбірського циркулу, утворені від 23-ох апелятивів (і спільнокореневих слів) на позначення підвищень рельєфу. З-поміж орографічних термінів в основах мікротопонімів кін. XVIII — поч. XIX ст. переважають лексеми-номінатори додатнього рельєфу, що зумовлено, уважаємо, фізико-географічною характеристикою регіону. Орографічна термінологія пов'язана з іншими групами лексики, наприклад, із назвами частин ткацького верстата (*бердо, гребінь*), прикрас (*китиця*), частин будівель (*осоння, припічок, стіна/стінка*), елементів взуття (*підощва*) тощо.

Перспективу дослідження вбачаємо у можливості порівняння мікротопонімів Самбірського циркулу кінця XVIII — початку XIX ст. з сучасною мікротопонімією для відстеження кількісних та якісних змін у ній.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

Назви об'єктів

Б. — болото, брил. — брила, в. — верх, г. — гора, дор. — дорога, зар. — зарості, к. — корчама, л. — ліс, лук. — лука, м. — місце, н. — нива, пас. — пасовище, п. — поле, пот. — потік.

1. Йосифінська (1785—1788) і Францисканська (1819—1820) метрики. *Перші поземельні кадастри Галичини. Показчик населених пунктів*. Відп. ред. Я. Захарчишина; уклад.: Я. Пироженко, В. Сіверська. Київ: Наукова думка, 1965. 356 с.
2. Бицько Н.І. Мікрогідроніми (назви ярів) Тернопільщини (лексико-семантичний аспект). *Науковий ві-*

сник Чернівецького університету: зб. наук. пр. Чернівці: Рута, 2007. Вип. 354—355. *Слов'янська філологія*. С. 95—98.

3. Сокіл Н. Мікротопоніми Сколівщини, що походять від термінів на означення рельєфу місцевості. *Вісник Львівського університету*. Серія філологічна. Львів, 2006. Вип. 38. Ч. I. С. 192—202.
4. Сокіл-Клепар Н. Концепт «Гора» в мікротопонімах Українських Карпат. *Народознавчі зошити*. 2011. № 3. С. 482—488.
5. Сокіл-Клепар Н. Номінація вершин Бойківщини: семантико-мотиваційний аспект. *Вісник Львівського університету*. Серія філологічна. Львів, 2016. Вип. 63. С. 186—195.
6. Лужецька О.Б. Мікротопоніми Бережанщини та Підгаєччини з географічними термінами в основах. *Актуальні проблеми слов'янської філології*. 2011. Вип. XXIV. Ч. 1. С. 467—475.
7. Чеховський І.Г. *Мікротопонімія Чернівецької області в історичному аспекті (утворення на базі народної географічної термінології): автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01*. Чернівці: нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 1996. 24 с.
8. *Словник української мови: в 11 т.* За ред. І.К. Білодіда. Київ: Наукова думка, 1970—1980.
9. Rudnicki Jarosław. *Nazwy geograficzne Wojkowszczyzny*. Lwów, 1939. 248 s.
10. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 90.
11. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 30.
12. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 233.
13. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 158.
14. *Етимологічний словник української мови: в 7 т.* Головн. ред. О.С. Мельничук. Київ: Наукова думка, 1982—2012.
15. Данилюк О.К. *Словник народних географічних термінів Волині*. Вид. друге, доп. і виправл. Луцьк: ФОП Захарчук В.М., 2013. 148 с. (Бібліотека української ономастики).
16. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 138.
17. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 104.
18. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 225.
19. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 103.
20. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 24.
21. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 310.
22. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 199.
23. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 339.
24. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 48.
25. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 256.
26. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 170.
27. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 219.
28. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 74.
29. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 197.
30. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 61.
31. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 56.
32. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 62.
33. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 94.

34. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 18.
35. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 58.
36. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 239.
37. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 35.
38. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 238.
39. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 222.
40. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 23.
41. Hrabec Stefan. *Nazwy geograficzne Huculszczyzny*. Kraków, 1950. 264 s.
42. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 221.
43. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 100.
44. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 15.
45. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 64.
46. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 57.
47. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 266.
48. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 165.
49. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 3.
50. *Словарь української мови*. Упор. з дод. влас. матеріалу Б. Грінченко: в 4-х т. Київ: Вид-во Академії наук Української РСР, 1958.
51. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 214.
52. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 55.
53. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 93.
54. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 26.
55. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 228.
56. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 81.
57. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 76.
58. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 85.
59. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 106.
60. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 11.
61. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 195.
62. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 157.
63. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 98.
64. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 196.
65. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 17.
66. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 179.
67. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 65.
68. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 264.
69. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 63.
70. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 54.
71. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 6.
72. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 109.
73. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 48.
74. Личук С.В. *Словник народних географічних назв Івано-Франківщини*. Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2018. 312 с.
75. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 147.
76. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 83.
77. ЦДІАЛ. Ф. 19. Оп. XIV. Од. зб. № 236.
78. ЦДІАЛ. Ф. 20. Оп. XIV. Од. зб. № 163.
- Bytsko, N.I. (2007). Microhydronyms (names of ravines) of Ternopilshchyna (lexical and semantic aspect). *Naukovo vyssnyk Chernivetskoho universytetu: zb. nauk. pr. Slovyanska filolohiya* (Issue 354—355, pp. 95—98) [in Ukrainian].
- Sokil-Klepar, N. (2006). Microtoponyms of Skolivshchyna derived from terms for nomination of relief of territory. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya filolohichna* (Issue 38, part 1, pp. 192—202) [in Ukrainian].
- Sokil-Klepar, N. (2011). Concept «Mountain» in microtoponymy of Ukrainian Carpathian Mountains. *Ethnology notebooks*, 3, 482—488 [in Ukrainian].
- Sokil-Klepar, N. (2016). Nominations of mountain tops of Boykivshchyna: semantic and motivational aspect]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya filolohichna* (Issue 63, pp. 186—195) [in Ukrainian].
- Luzhetska, O.B. (2011). Microtoponyms of Berezhanshchyna and Pidhayechchyna with geographical terms in their creating stems. *Actual problems of Slavic Philology* (Issue XXIV, part 1, pp. 467—475) [in Ukrainian].
- Chekhovskyy, I.G. (1996). *Microtoponymy of Chernivtsi region (creations on the basis of geographical terminology. (Cand. hist. sci. diss. abstr.)*. Chernivtsi [in Ukrainian].
- Bilodid, I.K. (1970—1980). *Dictionary of Ukrainian Language* (Vol. 1—11). Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].
- Rudnicki, J. (1939). *Geographical names of Boykivshchyna*. Lviv [in Polish].
- CSHAL (Central State Historical Archive of Lviv). F. 19. Op. XIV. Od. save 90 [in Ukrainian].
- CSHAL (Central State Historical Archive of Lviv). F. 20. Op. XIV. Od. save 30 [in Ukrainian].
- CSHAL (Central State Historical Archive of Lviv). F. 19. Op. XIV. Od. save 233 [in Ukrainian].
- CSHAL (Central State Historical Archive of Lviv). F. 20. Op. XIV. Od. save 158 [in Ukrainian].
- Melnichuk, O.S (Ed.). (1982—2012). *Etymological Dictionary of Ukrainian Language* (Vol. 1—7). Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].
- Danyliuk, O.K. (2013). *Dictionary of Folk geographical terms of Volyn* (Biblioteka ukrayinskoyi onomastyky) [in Ukrainian].
- CSHAL (Central State Historical Archive of Lviv). F. 20. Op. XIV. Od. save 138 [in Ukrainian].
- CSHAL (Central State Historical Archive of Lviv). F. 19. Op. XIV. Od. save 104 [in Ukrainian].
- CSHAL (Central State Historical Archive of Lviv). F. 19. Op. XIV. Od. save 225 [in Ukrainian].
- CSHAL (Central State Historical Archive of Lviv). F. 19. Op. XIV. Od. save 103 [in Ukrainian].
- CSHAL (Central State Historical Archive of Lviv). F. 19. Op. XIV. Od. save 24 [in Ukrainian].
- CSHAL (Central State Historical Archive of Lviv). F. 19. Op. XIV. Od. save 310 [in Ukrainian].
- CSHAL (Central State Historical Archive of Lviv). F. 19. Op. XIV. Od. save 199 [in Ukrainian].

REFERENCES

Zakharchyshyna, Ya (Ed.). (1965). *Josyphinska (1785—1788) and Francyskanska (1819—1820) metrics. The first land cadastres of Galicia. Index of settlements*. Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].

- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 339 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 48 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 256 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 170 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 219 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 74 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 197 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 61 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 56 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 62 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 94 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 18 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 58 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 239 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 35 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 238 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 222 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 23 [in Ukrainian].
- Hrabec, Stefan. (1950). *Geographical names of Hutsulshchyna* [in Polish].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 221 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 100 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 15 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 64 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 57 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 266 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 165 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 3 [in Ukrainian].
- Hrinchenko, B. (Ed.). (1958). *Dictionary of Ukrainian Language* (Vol. 1—4) [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 214 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 55 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 93 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 26 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 228 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 81 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 76 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 85 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 106 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 11 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 195 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 157 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 98 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 196 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 17 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 179 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 65 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 264 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 63 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 54 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 6 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 109 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 48 [in Ukrainian].
- Lychuk, S.V. (2018). *Dictionary of folk geographical names of Ivano-Frankivshchyna*. Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 147 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 83 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 19. Op. XIV. Od. save 236 [in Ukrainian].
- CSHAL (*Central State Historical Archive of Lviv*). F. 20. Op. XIV. Od. save 163 [in Ukrainian].